

2007-07-20

Stämplat:

Undersökning: Sm, Åseda sn, Åseda Köping, 1973**Ansvarig institution:** Riksantikvarieämbetet**Ansvarig för undersökningen:** Eva Åhman**Ekonomiskt kartblad:** 5F 7e**Lst:s dnr:** -**Eget dnr:** 3072/72**Fynd:** Ja Nej **Lägeskoordinater:** x6338 100 y1473 860

Landskap	Småland
Socken/Stad	Åseda
Fornlämningsnummer	8
Fastighet/kvarter	Åseda köping
Fornlämningstyp	Förmodat röse (naturbildning)
Undersökningsår	1973
Typ av undersökning	Slutundersökning
Dokumentationsmaterial	Rapport, fotomaterial - ritningar förkomna sedan minst 1981
Materiallista bifogas	Ja
Fyndlista bifogas	Nej
Ekonomisk karta eller stads/kvarterskarta bifogas	Ja
Datering	-
Resultaten har publicerats i:	-
Sammanställt av, namn och datum	Hella Schulze 2004 12 05

2007-07-20

Beskrivning (ex.: orsak till undersökningen, beskrivning av undersökningsområdet, undersökningens omfattning, sammanfattning av resultaten, fyndkategorier)

Med anledning av att Uppvidinge kommun skulle bebygga ett nytt industriområde undersöktes år 1973 RAÄ 8 i Åseda sn. Det var sedan gammalt registrerat som ett röse, kallat "Näsarör".

Den undersökta ytan uppgick till 325 m². Det visade sig att det förmodade röset var en naturbildning, en liten kulle av morän. En brätteleknande krans runt av uppslängd sten samt ett tunt skikt under denna av sot och kol kan eventuellt ha varit rester efter svedjebränning.

2007-07-20

Stämplat:

Undersökning: Sm, Ekeberga/Hälleberga snr, Kosta skjutfält, 1970**Lst:s dnr:** -**Ansvarig institution:** Riksantikvarieämbetet**Eget dnr:** 4858/68**Ansvarig för undersökningen:** Lars Thor**Fynd:** Ja Nej **Ekonomiskt kartblad:** 5F 0f, 5F 0g**Lägeskoordinater:** x630147 y147931 (ca-läge Lövsjö kronogård) och minst 2500 m åt NO

Landskap	Småland
Socken/Stad	Ekeberga, Hälleberga
Fornlämningsnummer	Ekeberga sn, nr 10, 11; Hälleberga nr 1 och 2
Fastighet/kvarter	Lövsjö 2:1 (slaggvarp på Lövsjö 2'A III, Ekeberga sn; övriga lämningar trol mest i Hälleberga sn)
Fornlämningstyp	Slaggvarpar. Nr 10= hållkista. (F ö torpgrunder och kolbotten)
Undersökningsår	1970
Typ av undersökning	Slutundersökning (del av anl)
Dokumentationsmaterial	Artikel i bok, kopia av slutredovisning - övrigt mtrl förkommet
Materiallista bifogas	Ja
Fyndlista bifogas	Nej
Ekonomisk karta eller stads/kvarterskarta bifogas	Ja
Datering	Medeltid

Resultaten har publicerats i:

Kronobergsboken 1971; Pär Hallinder; Det småländska järnet, Lars Thor: Bebyggelseutvecklingen i Ekeberga och Hälleberga socknar. Växjö.

2007-07-20

Sammanställt av, namn och datum

Hella Schulze 2004 12 01

Beskrivning (ex.: orsak till undersökningen, beskrivning av undersökningsområdet, undersökningens omfattning, sammanfattning av resultaten, fyndkategorier)

Då Fortifikationsförvaltningen skulle utvidga Kosta skjutfält, beläget drygt 3,5 km öster om Kosta samhälle samt öster om Kosta flygplats, undersöktes och dokumenterades år 1970 kulturlandskapet här samt ett antal lämningar. De fotograferades och vissa karterades. Området som berördes var ca 3 000 ha stort.

På den del som låg i Ekeberga socken fanns en flack slagghög, 7x5 m stor. Den undersöktes delvis varvid rester av en smältugn påträffades. En C14-analys av kol gav grovt dateringen 1275-1475 e Kr. I Hälleberga socken berördes bl a en hällkista från stenåldern (RAÄ 10), vilken dock inte undersöktes utan fick ligga kvar och skulle restaureras, samt slagghögar, ett 15-tal torp och andra bebyggelse lämningar. Ett C14-prov tagen ur en slagghög i Hälleberga gav dateringen 1290 +/-100 e Kr. Som fynd från undersökningen omnämns slagg, kol och en bottenskålla.

(Enligt telefonsamtal 2005 02 09 med Lars Thor så har dokumentationsmaterialet, liksom fynden, sedan länge förkommit och de bägge artiklarna har betraktats som rapport./HS)

2007-07-20

Stämplat:

Undersökning: Sm, Gamleby sn, Dvärgstad 1:1, 1979**Ansvarig institution:** Riksantikvarieämbetet (Ölandskontoret)**Ansvarig för undersökningen:** Hella Schulze**Ekonomiskt kartblad:** 7G 3h Gamleby**Lst:s dnr:** - (RAÄ, Kpf?)**Eget dnr:** 3012/78**Fynd:** Ja Nej **Lägeskoordinater:** x6419500 y1538400

Landskap	Småland
Socken/Stad	Gamleby
Fornlämningsnummer	180-187, 195-198
Fastighet/kvarter	Dvärgstad 1:1, 2:1
Fornlämningstyp	Gravfält
Undersökningsår	1979
Typ av undersökning	Provundersökning
Dokumentationsmaterial	Förkommet
Materiallista bifogas	Ja
Fyndlista bifogas	Nej
Ekonomisk karta eller stads/kvarterskarta bifogas	Ja
Datering	-
Resultaten har publicerats i: Som källa har Arkeologi i Sverige 1979 (s 47) använts.	
Sammanställt av, namn och datum Hella Schulze 2004 12 03	

2007-07-20

Beskrivning (ex.: orsak till undersökningen, beskrivning av undersökningsområdet, undersökningens omfattning, sammanfattning av resultaten, fyndkategorier)

Denna provundersökning föranleddes av att markägaren till en betesmark hade kultiverat denna i avsikt att ta upp marken till åker. Hagen ligger sydost om gården, vackert belägen på en hög, markant ås, och präglas av en rad stora rösen. Vissa är äldre odlingsrösen men de flesta är gravar. Här finns även hållristningar och skålgropsförekomster.

Då området var aktuellt för antingen en gränslinjebestämning eller ev "nyodling" hade under hösten 1978 (Lst 11.391-3871-77) gjorts en fosfatkartering (se rapport). Då denna visat relativt höga värden just här följdes den upp med denna provundersökning sommaren 1979. Ett flertal schakt, fördelade över området, togs upp med maskin. Inga fornlämningar eller fynd kunde ses i dem, inte heller vid besiktning av de kultiverade områdena. Under myllan fanns endast mjåla och morängrus.

2007-07-20

Stämplat:

Undersökning: Sm, Gamleby sn, Gamla torget, etapp I o II, 1980 **Lst:s dnr:** 11.391-135-80**Ansvarig institution:** Riksantikvarieämbetet (Ölandskontoret) **Eget dnr:** 5719/80**Ansvarig för undersökningen:** Hella Schulze, Gunilla Wickman-Nydolf **Fynd:** Ja Nej **Ekonomiskt kartblad:** 7G 3h Gamleby**Lägeskoordinater:** x6419 660 y1535 750

Landskap	Småland
Socken/Stad	Gamleby
Fornlämningsnummer	450
Fastighet/kvarter	Gamla torget
Fornlämningstyp	Kulturlager
Undersökningsår	1980
Typ av undersökning	Förundersökning, slutundersökning (antikvarisk kontroll, undersökning)
Dokumentationsmaterial	Beskrivningar, ritningar, fotografier m m
Materiallista bifogas	Ja
Fyndlista bifogas	Ja
Ekonomisk karta eller stads/kvarterskarta bifogas	Ja
Datering	Medeltid
Resultaten har publicerats i: Sandell, Johan, 1988: Gamleby/Västervik. Medeltidsstaden nr 68. RAÄ.	
Sammanställt av, namn och datum Hella Schulze 2004 12 21	

2007-07-20

Beskrivning (ex.: orsak till undersökningen, beskrivning av undersökningsområdet, undersökningens omfattning, sammanfattning av resultaten, fyndkategorier)

5719/80

Då Västerviks kommun skulle schakta för dagvattenledning i Gamla torget, Gamleby, gjordes under 1980 en undersökning i samband med detta. Den skedde i två etapper, etapp I som en förundersökning (antikvarisk kontroll) i september, i enlighet med Länsstyrelsens beslut från 1980 02 14, och etapp II en slutundersökning, av lämningarna som framkommit, i november efter Lst:s beslut 1980 10 24. Kostnaden för den sistnämnda bestreds av kommunen och RAÅ tillsammans. Denna rapport behandlar bägge undersökningarna.

Gamlebys äldsta historia kan dateras till medeltid – detta var det äldsta Västervik som sedan flyttades längre ut i viken. Den antikvariska kontrollen i september utfördes på en ca 30 m lång del av schaktet utmed Gamla torgets nordvästra sida (där bl a järnhandeln ligger) och nära husen. Det grävdes med maskin och dess djup var 1,2 m. Ca 25 % av schaktet var stört genom tidigare schaktningar men ostörda lager fanns i dess norra del och relativt ostörda i dess södra hälft. I den sistnämnda (längs järnhandeln och Föreningsbanken) påträffades i nordvästra schaktkanten, på ett djup av ca 0,8 m under markytan, ett 0,3 m tjockt kulturlager. Det bestod av blågrå fuktig lera med trästycken, bark och enstaka djurben. Vid järnhandelns ingång framkom något som påminde om ett golv; i schaktänden syntes ändrar av tunna brädor i rätt jämn horisontell läggning. Sydväst därom fanns i sydöstra schaktkanten en 1,6 m lång plank, plant liggande, tydligen med plant liggande plankor i var ände.

Vid slutundersökningen (av partiet med trägolv) i november utvidgades schaktet till 16 m². Nu framkom tre olika trälager eller "golv", skilda åt genom ett tunt lager kulturjord. På ett av trägolven låg en stengodsskärva (?) och på ett en hank till ett stengodskärl. Dessa trälager bestod av ca 1 cm tjocka brädor som låg på underliggare. Grövre stockar som låg på lera fanns där kulturlagret slutade. I leran framkom djurben. Golvet eller golven var delade (helt eller delvis?) av en stenrad. I schaktet påträffades även en ränna, byggd av utvalda stående stenar, som var fylld med grus. Den tycks ha haft flata stenar som överliggare, en fanns kvar. Träläggningsen kan ha utgjort golv, i en byggnad eller till gatubeläggning, och rännan torde ha tjänat för avlopp eller dränering. (Vid senare schaktningskontroller genom läns museet har samma träläggning påträffats.)

De fynd som tillvaratogs från schaktet bestod av bitar av stengods, bryne, trärester, bark, slaggklump, flinta, ben m m. Keramiken kan dateras till 1200-1400-tal och de övriga till medeltid, ev något senare.

2007-07-20

Stämplat:

Undersökning: Sm, Kalmar slott, RAÄ 53, 1977 - 78**Ansvarig institution:** Riksantikvarieämbetet (Ölandskontoret)**Ansvarig för undersökningen:** Marianne Johnson**Ekonomiskt kartblad:** 4G 6g Kalmar**Lst:s dnr:** -**Eget dnr:** 7886/74**Fynd:** Ja Nej **Lägeskoordinater:** x 6281300, y 1533710

Landskap	Småland
Socken/Stad	Kalmar
Fornlämningsnummer	53
Fastighet/kvarter	Kalmar slott
Fornlämningstyp	Slott
Undersökningsår	1977 - 1978
Typ av undersökning	Murverksdokumentation
Dokumentationsmaterial	Rapportutkast, renritningar, uppmätningar, fotografier
Materiallista bifogas	Ja
Fyndlista bifogas	Nej
Ekonomisk karta eller stads/kvarterkarta bifogas	Ja
Datering	1400 - 1500 - tal
Resultaten har publicerats i: Johnson, Marianne, Bakom fasaderna och Hedström Christine, Kalmar slotts inre borggård, Kalmar län 1979	
Sammanställt av, namn och datum Eeva Rajala 2004-12-10 / Hella Schulze	

2007-07-20

Beskrivning (ex.: orsak till undersökningen, beskrivning av undersökningsområdet, undersökningens omfattning, sammanfattning av resultaten, fyndkategorier)

Murverksdokumentationen utfördes inför restaurering av 1580-tals putsen på Kalmar slotts inre borggård. Den omfattade östra - och södra fasaden samt inre portvalvet med målningar. I uppdraget ingick även kontroll av ledningsschakt på norra vällen. Dokumentation pågick hösten 1977 (inre portvalv) och i tre etapper våren 1978.

Det sammanfattade resultatet av dokumentationen var följande: Östra längan utgjordes av två byggnader. Den äldsta, "nordöstra byggnaden" i längans norra del är från andra hälften av 1400-talet. Huset var 25 m långt och 12,5 m högt och bestod av tre våningar och källare. Murverket var oregelbundet och bestod av en blandning av kalk- och gråstenar. Muröppningarnas omfattningar var av tegel. Vid dokumentationen framkom bl.a en ursprunglig portal till källaren, rester efter fyra primära fönsteröppningar (35 cm breda, 1 meter höga) med rester av järnfästen till fönsterluckor och originalputs, samt en utskjutande list som ev. har ingått i en trappgavel. På 1550- eller 1560 -talet ändrades våningarnas antal till två. I samband med detta upptogs större fönsteröppningar med segmentbågar och med tegelomfattningar. Fönstren var 1,3 meter breda och 3 meter höga i bottenvåningen och något större i ovanvåningen. Källaren välvdes då med tunnvalv och en ny källarportal upptogs och det gamla murades igen. Ett trapphus uppfördes i längans nordöstra del.

Den andra byggnaden byggdes i östra längans södra del under 1540-talet mot den äldre byggnaden. Denna byggnad ligger ca 20 cm framskjuten. Huset innehöll ursprungligen fyra våningar. De två undre våningarna (ca 8 m högt) hade ett regelbundet murverk av huggna kalkstenskvadrar i jämn skiftesgång med tunna fogar. Mejselspåren på stenarnas ytor och kanter var väl synliga. De två övre våningarna var murade med tegel. I bottenvåningen fanns tre portaler med segmentbågar och två mindre fönster med närmast rakspetsiga bågar. I andra våningen fanns tre fönsteröppningar med segmentbågar. Det mittersta fönstret var 60 cm högre än fönstren intill. I övre våningarna påträffades endast fönsteröppningar i undre delen på kalkstensmurverkets övre nivå. Fönstren var rektangulära.

Vid Johan den III:s ombyggnad sammanslogs dessa två byggnader till en funktionell helhet varvid våningsindelningen ändrades till två och större fönster med segmentbågar upptogs i hela fasaden med undantag av nordöstra delen. Fasaderna putsades med dekor av kvaderimitation.

I södra fasaden fanns nästan all puts kvar vid murverksdokumentationen med undantag av ytorna intill dagens fönsteröppningar. Fasaden i södra längan bestod av en trevåningsbyggnad med källare från mitten av 1500-talet. Övervåningen byggdes om på 1590-talet till slottskyrka. Förändringen kunde avläsas i murverket genom att fönstrens bröstningshöjd hade sänkts och genom ett nytt putslager.

Vid murverksdokumentation kunde även ses spår efter ändringar och igenmurningar av fönstren på slutet av 1800-talet.

Denna murverksdokumentation kompletterar Martin Olssons byggnadsundersökningar i slottet. Dokumentationen visar att man under en relativt kort period har gjort flera genomgripande ändringar i våningshöjd och fönsteröppningar.

(UR Marianne Johnson, Bakom fasaderna - en byggnadshistorisk undersökning på Kalmar slott, Kalmar län 1979 samt Marianne Johnson, rapportutkast.)

En uppmätning gjordes även i ingångsvalvet till inre borggården. Norra och södra muren med kalkstensmur, dörröppningar, nischer och och valvets målningar dokumenterades. Några större ombyggnationer kunde inte iakttas i muren. Valvet hade en geometrisk målning bestående av cirklar, halvcirklar och rektanglar.

2007-07-20

Stämplat:

Undersökning: Sm, Kalmar slott, RAÄ 53, Norra vällen, 1977**Ansvarig institution:** Riksantikvarieämbetet (Ölandskontoret)**Ansvarig för undersökningen:** Marianne Johnson**Ekonomiskt kartblad:** 4G 6g Kalmar**Lst:s dnr:** -**Eget dnr:** 7886/74**Fynd:** Ja Nej **Lägeskoordinater:** x 6281 300 y 1533 710

Landskap	Småland
Socken/Stad	Kalmar
Fornlämningsnummer	53
Fastighet/kvarter	Kalmar slott
Fornlämningstyp	Slott
Undersökningsår	1977
Typ av undersökning	Förundersökning
Dokumentationsmaterial	Manuskript, planer, profilritningar, skisser
Materiallista bifogas	Ja
Fyndlista bifogas	Nej
Ekonomisk karta eller stads/kvarterkarta bifogas	Ja
Datering	1500 - 1700-tal
Resultaten har publicerats i:	-
Sammanställt av, namn och datum	Eeva Rajala 2004-12-09 /Hella Schulze

2007-07-20

Beskrivning (ex.: orsak till undersökningen, beskrivning av undersökningsområdet, undersökningens omfattning, sammanfattning av resultaten, fyndkategorier)

Byggnadsstyrelsen planerade att rekonstruera en del av bröstvärnets på norra vällen i anslutning till norra postejen i Kalmar slott. Bröstvärmuren avtecknar sig som en tydlig förhöjning längs hela vällen. En ritning från 1750 utgjorde underlag för den föreslagna rekonstruktionen (ej utförd). En arkeologisk undersökning utfördes för att erhålla information om bröstvärnets läge, konstruktion, datering och att få fram en marknivå i anslutning till bröstvärnets.

Fem schakt lades i anslutning till postejen. Schakt 1 - 3 och 5 lades invid vällens högsta punkt och in mot vällen ca 5 - 18 m öster om nordvästra postejen. Schaktens bredd var 0,8 m och längden varierade mellan 1,3 - 5 m. Schakt 4 lades i direkt anslutning till norra postejen. Schaktet var 2,3 m långt utmed postejen och 1,3 m brett.

Sammanfattande resultat: I schakten 1 - 3 och 5 påträffades en kallmurad enkelmur på vällens högsta punkt bestående av kalk- och gråstenar i 3 - 4 skift. Muren har eventuellt utgjort en inre stödmur för ett bröstvärn av jord. Muren hade godsida in mot vällen. Muren har löpt parallellt med norra vällen till ca 6,6 m öster om postejen då den ändrade riktning till sydsydost - nordnordväst och troligen gått fram till postejen. Då norra postejen är omfogad var det svårt att urskilja eventuella spår efter en anslutning. I tre av schakten låg två parallella stenrader innanför kallmuren. Stenraderna låg 0,8 m och 1,2 m söder om kallmuren. Stenraderna bestod av 0,3 - 0,6 m stora kalk- och gråstenar i en eller två skift med mylla i fogarna. Söder om dessa fanns ytterst fragmentariska rester av kullerstensläggning i schakt 1 och 3. Två troliga marknivåer med underliggande fyllning kunde utläsas i profiler varav den undre marknivån utgjordes av kullerstensläggning. Mot botten av schakt 1 och 4 påträffades ett svagt humusblandat lager med trärester som kan utgöra rester av ett tidigare värn eller ingå som konstruktiva delar vid uppförandet av vällen.

I schakt 4 var enkelmuren som låg i direkt anslutning till postejen fogad med kalkbruk. Muren var orienterad i sydost - nordväst och hade godsidan mot norr, dvs mot vällens slänt.

Enligt undersökaren var resultaten av undersökningarna alltför vaga för att utgöra grund för en rekonstruktion av bröstvärnets. De osäkra faktorerna är höjden på värnets, eventuella träunderbyggnader som underlag för kanonerna, marknivåns utseende och anslutning till portalen i postejen samt datering av de påträffade konstruktionerna.

Vid undersökningen påträffades 1 mynt och keramik.

(UR M Johnsson, manusutkast)

2007-07-20

Stämplat:

Undersökning: Sm, Kalmar sn/stad, Skeppsbrogatan och Kaggensgatan, 1978

Lst:s dnr: 11.391-2823-78, 11.391-3319-78

Ansvarig institution: Riksantikvarieämbetet (Ölandskontoret)

Eget dnr: 5297/78

Ansvarig för undersökningen: Marianne Johnson

Fynd: Ja Nej

Ekonomiskt kartblad: 4G 6g Kalmar

Lägeskoordinater: x6281 690 y1534 310

Landskap	Småland
Socken/Stad	Kalmar
Fornlämningsnummer	93
Fastighet/kvarter	Skeppsbrogatan och Kaggensgatan
Fornlämningstyp	Område med kulturlager (bl a Kalmar 1600-talsstad)
Undersökningsår	1978
Typ av undersökning	Förundersökning (antikvarisk kontroll)
Dokumentationsmaterial	Rapportmanus, ritningar
Materiallista bifogas	Ja
Fyndlista bifogas	Ja
Ekonomisk karta eller stads/kvarterskarta bifogas	Ja
Datering	1600-1700-tal
Resultaten har publicerats i:	-
Sammanställt av, namn och datum	Hella Schulze 2004 12 17

2007-07-20

Beskrivning (ex.: orsak till undersökningen, beskrivning av undersökningsområdet, undersökningens omfattning, sammanfattning av resultaten, fyndkategorier)

Dnr 5297/78

Kalmar kommuns om- och nybyggnad av dagvattenledning var orsak till att en antikvarisk kontroll gjordes oktober - december 1978 i Skeppsbrogatan och Kaggensgatan i Kalmar. Här finns RAÄ 93, kulturlager och andra lämningar efter 1600-talets stad på Kvarnholmen och i detta område en hamn och träbrygga, den s k Jordbron. På äldre kartor ses den ligga mellan stadsporten och den utanför liggande Inre Vedgårdsholmen (där idag köpcentret Baronen ligger). Den användes av bl a lokaltrafik som färjorna till Öland. Området fylldes senare ut helt.

Kontroll och dokumentation skedde parallellt med schaktningen för ledningarna vilka till största delen lades i ett äldre schakt, dock grävdes det bredare. Undersökningen bekräftade till vissa delar de äldre källorna. Utifrån resultatet tolkades Jordbron ha utgjorts av kistkonstruktioner av trä, stående stockar med liggande plank, fyllda med sand. Troligen har planken varit fästa i ett slags fackverk. Flera pårader sågs som kan ha ingått i bron alternativt ingått i pålningen av området innan igenfyllning.

Lagerbilden var i ett schakt i norr (profil C-D) relativt okomplicerad med sandlager i olika skiftningar, troligen efter utfyllnader av området. Däremot visade ett schakt i söder (profil A-B) en mer sammansatt bild: överst asfalt, sedan kvadratisk gatusten, därunder grus och så 3,5 m ner en kullerstensläggning. Därunder påförda lager av sand, grus med mörka avsatta lager dessemellan. Runt 0,6 m ö h fanns ett lager av nästan enbart svarta smältor och ett lager med ett stort inslag av träspån, bearbetat och obearbetat trä. Det understa lagret var blågrå mycket fin sand med en del gråstenar. En kraftig stigning av detta lager i schaktets södra del antydde troligen Inre Vedgårdsholmens norra parti. Sannolikt kan man genom de olika lagren avläsa olika funktioner inom området. Från botten skulle man då kunna utläsa trähantering (båtbyggeri), tjärupplag och av sandlagren barlastkastning alternativt igenfyllning av området.

2007-07-20

Stämplrar:

Undersökning: Sm, Ljungby sn, Vassmolösa 1:11, RAÄ 48,1978 **Lst:s dnr:** 11.391-653-78**Ansvarig institution:** Riksantikvarieämbetet, Ölandskontoret **Eget dnr:** 1071/78**Ansvarig för undersökningen:** Hella Schulze**Fynd:** Ja Nej **Ekonomiskt kartblad:** Ek 4G 5e Ljungby**Lägeskoordinater:** X 6275750 Y 1522650

Landskap	Småland
Socken/Stad	Ljungby
Fornlämningsnummer	48
Fastighet/kvarter	Vassmolösa 1:11
Fornlämningstyp	Gravfält
Undersökningsår	1978
Typ av undersökning	Förundersökning (antikvarisk kontroll)
Dokumentationsmaterial	Rapport, fotografi
Materiallista bifogas	Ja
Fyndlista bifogas	Nej
Ekonomisk karta eller stads/kvarterkarta bifogas	Ja
Datering	Odaterad
Resultaten har publicerats i: Ej publicerat	
Sammanställt av, namn och datum Hella Schulze 2004 11 25	

2007-07-20

Beskrivning (ex.: orsak till undersökningen, beskrivning av undersökningsområdet, undersökningens omfattning, sammanfattning av resultaten, fyndkategorier)

Kontroll inför tillbyggnad och garage då det befintliga boningshuset låg i kanten av ett stort gravfält, RAÄ 48. Inga lämningar eller fynd framkom i det maskingrävda schaktet för den 80m² stora tillbyggnaden. I schaktet för garaget påträffades en osäker lämning, en rund grop (0,3 d, 0,15 dj) fylld med kol och sotblandad sand.

(Under år 2000 gjordes genom Kalmar läns museum en smärre undersökning av boplatlämningar sydväst om gravfältet RAÄ 48.)

2007-07-20

Stämplat:

Undersökning: Sm, Misterhults sn, Botestorp 1:8, 1980**Lst:s dnr:** 11.391-296-79**Ansvarig institution:** Riksantikvarieämbetet (Ölandskontoret)**Eget dnr:** 2828/80**Ansvarig för undersökningen:** Gunilla Wickman-Nydolf**Fynd:** Ja Nej **Ekonomiskt kartblad:** 6G 3i Plittorp**Lägeskoordinater:** x6367 1500 y1540 230

Landskap	Småland
Socken/Stad	Misterhult
Fornlämningsnummer	577
Fastighet/kvarter	Botestorp 1:8
Fornlämningstyp	Stensättningar, röse
Undersökningsår	1980
Typ av undersökning	Slutundersökning
Dokumentationsmaterial	Rapportmanus, fotografier, kartor
Materiallista bifogas	Ja
Fyndlista bifogas	Ja
Ekonomisk karta eller stads/kvarterskarta bifogas	Ja
Datering	Bronsålder
Resultaten har publicerats i: Kalmar län 1980, s 143 (läns museets årsbok, kort omnämmande utav G W-N).	
Sammanställt av, namn och datum Hella Schulze 2005 01 18	

2007-07-20

Beskrivning (ex.: orsak till undersökningen, beskrivning av undersökningsområdet, undersökningens omfattning, sammanfattning av resultaten, fyndkategorier)

Inför ett utvidgande av en grustäkt undersöktes hösten 1980 i Botestorp norr om Fårbo ett ovalt röse och två skadade mindre stensättningar. De låg på en markant nordväst-sydöstlig grusås utmed vars södra sida väg 760 mellan E22 och Vimmerby löper, och med åkrar på dess norra. På åsen växte gles barrskog. Undersökningsytan var 116 m². För kostnaden svarade Vägverket.

Röset (eller stensättningen) var 10x6 m stort och 0,6 m högt (A1), utan yttre begränsning, med en mot centrum treskiktad packning av sten. Somliga stenar var skörbrända. I centrum framkom keramik och brända ben och här stod, omgiven av stenar, en lerkruka fylld med brända ben, med en sten med flat undersida som lock. Även under krukans påträffades brända ben och keramik, troligen efter en kruka till, och dessutom fanns i södra delen en grop med brända ben och mörk, fet mylla.

De två mindre stensättningarna (osäkra innan avtorvningen) var 6x3-4 m och 0,2 m höga och hade gles jordblandad stenpackning. I A2 låg ett fåtal brända ben under en 0,4 m stor gråsten, med ett par bitar keramik strax intill, och i A3 fanns under packningen i mylla en liten samling brända ben.

Röset har tolkats tillhöra yngre bronsålder och även om dateringen för de andra är mer osäker torde de vara från samma tid.

2007-07-20

Stämplat:

Undersökning: Sm, Misterhults sn, Fårbo 1:1, 1977**Lst:s dnr:** 11.391-3595-76**Ansvarig institution:** Riksantikvarieämbetet (Ölandskontoret)**Eget dnr:** 6345/76**Ansvarig för undersökningen:** Hella Schulze**Fynd:** Ja Nej **Ekonomiskt kartblad:** 6G 2i Figeholm**Lägeskoordinater:** x6361 280 y1540 960

Landskap	Småland
Socken/Stad	Misterhult
Fornlämningsnummer	207T
Fastighet/kvarter	Fårbo 1:1
Fornlämningstyp	Gravar
Undersökningsår	1977
Typ av undersökning	Slutundersökning
Dokumentationsmaterial	Rapport, fotografier, ritningar
Materiallista bifogas	Ja
Fyndlista bifogas	Ja
Ekonomisk karta eller stads/kvarterskarta bifogas	Ja
Datering	Bronsålder-järnålder
Resultaten har publicerats i: Hella Schulze 1977 i kapitlet Fynd och forskningar , i Kalmar län. Kalmar.	
Sammanställt av, namn och datum Hella Schulze 2004 12 08	

2007-07-20

Beskrivning (ex.: orsak till undersökningen, beskrivning av undersökningsområdet, undersökningens omfattning, sammanfattning av resultaten, fyndkategorier)

Inför utökad grustäkt i det stora grustaget i Fårboåsen, norr om Oskarshamn, undersöktes och borttogs ett röse och två stensättningar. Totalt undersöktes 250 m².

Endast röset A1, 11 m i diameter och 1 m högt, var synligt före undersökningen. Det hade brätte och kantkedja och innehöll förutom ett centralt brandlager flera gravar (?) i form av benkoncentrationer i fyllningen. Fynden från A1 bestod av grov keramik, bronsring, brända ben. A2 och A3 var 3 m i diameter. Endast A2 innehöll fynd; brända ben och keramik.

2007-07-20

Stämplat:

Undersökning: Sm, Misterhults sn, Simpevarp 1979-80**Lst:s dnr:** 11.391-2454-79, 11.391-1830-80**Ansvarig institution:** Riksantikvarieämbetet (Ölandskontoret)**Eget dnr:** 4153/79, 2908/80**Ansvarig för undersökningen:** Hella Schulze**Fynd:** Ja Nej **Ekonomiskt kartblad:** 6H 3a Ävrö**Lägeskoordinater:** x6365 320 y1551 100

Landskap	Småland
Socken/Stad	Misterhult
Fornlämningsnummer	375, 474, 634 samt oregistrerad (?)
Fastighet/kvarter	Simpevarp 1:8 (Simpevarps kärnkraftverk)
Fornlämningstyp	Stensättningar, röse
Undersökningsår	1979, 1980
Typ av undersökning	Slutundersökning
Dokumentationsmaterial	Anläggningsbeskrivningar, ritningar, fotografier m m
Materiallista bifogas	Ja
Fyndlista bifogas	Ja
Ekonomisk karta eller stads/kvarterskarta bifogas	Ja
Datering	Bronsålder (?) och medeltid?
Resultaten har publicerats i: Kalmar län. Årsbok 1980 (s 143)	
Sammanställt av, namn och datum Hella Schulze 2004 12 21	

2007-07-20

Beskrivning (ex.: orsak till undersökningen, beskrivning av undersökningsområdet, undersökningens omfattning, sammanfattning av resultaten, fyndkategorier)

4153/79, 2908/80

Denna undersökning av två (tre) stensättningar samt ett röse gjordes inför byggandet av ett förvaringslager för utbränt kärnbränsle invid kärnkraftverket i Oskarshamn. För kostnaden svarade Svensk Kärnbränsleförsörjning AB. Två anläggningar var kända hösten 1979, RAÄ 375 och 474 (f d 151T). Av dem kunde den förstnämnda, som bara var 2 m i diameter och 0,2 m hög, trots idogt letande inte återfinnas. Däremot framkom ett annat, oregistrerat, som låg lite åt norr och på en bergsavsats (måttan stämmer inte, annars kunde man tänka sig att det har varit det som under RAÄ 375 är registrerat som en stensättningsliknande lämning, 3,5x1,5 m nordöst om 375). Ett röse, RAÄ 634, hade dessutom framkommit vid den under 1979 pågående reviderade fornlämningsinventeringen. Därför utfördes undersökningen i två etapper, hösten 1979 samt våren 1980.

Området utgjordes av gles barrskogsbeväxt kuperad hällmark, sydväst om kärnkraftverket och ca 300 m från stranden. Från verket (d v s den f d Simpevarps by) ledde en liten slingrande markväg förbi några gläntor som varit åker eller äng in i skogen. Markvegetationen bestod av mossa, lingonris etc. Området var oexploaterat så när som på en markvägsslinga. Våren 1980 hade hela skogen fällts och det var svårt att ta sig fram till röse RAÄ 634. De mindre rösen på hösten hade tagits för hand till stor del, för RAÄ 634 användes mest grävmaskin.

Samtliga tre anläggningar som undersöktes hade ett mycket tunt jordlager emellan sig och berget. Det ena av de små röseliknande stensättningarna, RAÄ 474, låg på krönet av en bergsknalle. Det var 4 m i diameter, 0,5 m högt, hade en stenpackning av 0,3-0,5 m stora gråstenar och en grop i mitten efter plundring. Sedan de mindre stenarna plockats fanns ett 40-tal stenar kvar som bildade två ojämna glesa kretsar. I öster låg de nästan som i två skift. Under stenpackningen, i centrum inom ett 0,8x0,7 m stort område framkom brända ben och kol mellan vittrade/skörbrända stenar och i tre skrevor. Bergsskrevorna hade nyttjats som benbehållare fyllts på med skörbränd sten.

Den andra stensättningen, eller röset, oregistrerat, var 5 m i diameter (eg närmast oval eller hästskoformad), 0,5 m hög, med plundringgrop, och hade en packning av 0,4x0,3 m stora stenar, blandade med mindre skärvstenar. Ytterkanten var lagd i en 3-4-skiktad kallmur, som var fälld inåt och som delvis fyllde ut ojämnheter i berget. Rasmassor fanns speciellt i nordost. Inga ben eller andra fynd påträffades på hällen eller i skrevor under.

Den tredje graven, röset RAÄ 634, undersöktes som nämnts 1980 och låg på områdets högsta punkt, ca 12 m ö h. Den var 9 m i diameter och 1,3 m hög, jämnt välvd av gråsten med inslag av skärvsten och med en krater i mitten. Åt öster hade röset en 5 m lång "gång", d v s den lätt lutande bergsskreda som fanns här var helt packad med sten en bit högre än berget. I berget under röset fanns skrevor, sprickor och sänkor i vilka påträffades mycket sot och kol. Endast på ett ställe fanns en handfull minimala fragment (max 5 mm) brända ben. Att berget var svartfärgat, hade så mycket sot, kol och skörbrända stenar samt verkade skörbränt, allt talar för att det inte var s k självförbränt kol utan att man har eldat på berget innan röset byggdes.

Anläggningarnas datering är osäker. Troligen var det stora röset från bronsåldern medan de mindre från samma tid alternativt järnåldern, den med kallmur möjligen medeltid.

(Vid Kalmar läns museums undersökning på 1990-talet ca 60 m östnordöst om RAÄ 474 framkom en stensättningsliknande lämning som visade sig vara recent, Lst dnr 413-5026-1998.)

2007-07-20

Stämplat:

Undersökning: Sm, Misterhults sn, St Fighult 1:7, 1980**Lst:s dnr:** 11.391-2798-80**Ansvarig institution:** Riksantikvarieämbetet (Ölandskontoret)**Eget dnr:** 5021/80**Ansvarig för undersökningen:** Gunilla Wickman-Nydolf**Fynd:** Ja Nej **Ekonomiskt kartblad:** 6G 2i Figeholm**Lägeskoordinater:** x6361 540 y1543 660

Landskap	Småland
Socken/Stad	Misterhult
Fornlämningsnummer	489
Fastighet/kvarter	Stora Fighult 1:7
Fornlämningstyp	Stensättning (röjningsrösen m fl)
Undersökningsår	1980
Typ av undersökning	Slutundersökning
Dokumentationsmaterial	Rapportmanus, fotografier, ritningar, kartutdrag
Materiallista bifogas	Ja
Fyndlista bifogas	Ja
Ekonomisk karta eller stads/kvarterskarta bifogas	Ja
Datering	Järnålder (medeltid ?)
Resultaten har publicerats i:	-
Sammanställt av, namn och datum	Hella Schulze 2005 01 17

2007-07-20

Beskrivning (ex.: orsak till undersökningen, beskrivning av undersökningsområdet, undersökningens omfattning, sammanfattning av resultaten, fyndkategorier)

Hösten 1980 undersöktes RAÄ 489, en stensättning eller lågt röse samt några röjningsrösen strax väster om samhället Figeholm. Detta gjordes med anledning av att en förbifart skulle byggas norr om samhället och ut till Oskarshamns kärnkraftverk. Undersökningen bekostades av Vägverket och den totala ytan uppgick till 765 m².

Området låg 150 m norr om dåvarande vägen och utgjordes av mycket kuperad skogsmark, delvis blockrik och beväxt med tät lövskog och sly. Det låga röset RAÄ 489 (A1) visade sig efter avtorvning vara dubbelt så stort, 12 m i diameter. Det var ca 0,5 m högt, med en packning av gråstenar. I centrum låg ett 10-tal ca 1 m stora stenar och mellan dessa framkom en järnkniv och en kolkoncentration.

De andra anläggningarna (A2-6) utgjordes av odlingsrösen, små eller upp till ca 7 m i diameter, enskiktade och upplagda mellan markfasta stenar. Inga konstruktioner fanns i dem.

Ett 12 m långt provschakt grävdes över det som först tolkats som en fossil åker på ett terrassliknande område. Inga tydliga spår som kunde bekräfta detta kunde ses. En bit oornerad keramik framkom i övergången mellan det 7 cm tjocka myllagret och underliggande grus. Ytligt i myllan fanns även en del kol.

2007-07-20

Stämplat:

Undersökning: Sm, Misterhults sn, Värnamo 1:4, RAÄ 162T, 1977**Lst:s dnr:** 11.391-3747-76**Ansvarig institution:** Riksantikvarieämbetet (Ölandskontoret)**Eget dnr:** 2073/77 (jfr 760/77)**Ansvarig för undersökningen:** Hella Schulze**Fynd:** Ja Nej **Ekonomiskt kartblad:** 6G 3i Plittorp**Lägeskoordinater:** X 6366250 Y 1544900

Landskap	Småland
Socken/Stad	Misterhult
Fornlämningsnummer	162 T
Fastighet/kvarter	Värnamo 1:4
Fornlämningstyp	Röse och stensättning
Undersökningsår	1977
Typ av undersökning	Förundersökning (antikvarisk kontroll)
Dokumentationsmaterial	Rapportkopia, fotografi
Materiallista bifogas	Ja
Fyndlista bifogas	Nej
Ekonomisk karta eller stads/kvarterskarta bifogas	Ja
Datering	-
Resultaten har publicerats i:	-
Sammanställt av, namn och datum	Hella Schulze 2004 11 25

2007-07-20

Beskrivning (ex.: orsak till undersökningen, beskrivning av undersökningsområdet, undersökningens omfattning, sammanfattning av resultaten, fyndkategorier)

I samband med att vägen mellan byarna Värnamo och Stora Basthult fick en ny vägsträckning kontrollerades denna intill fornlämning RAÄ 162 T, ett röse och en stensättning. Vägen skulle gå mellan dem, dess södra kant kom att ligga endast ca 3 m från röset. Kontrollen gjordes för att bevaka att röset inte skadades, vilket inte heller skedde.

2007-07-20

Stämplat:

Undersökning: Sm, Mönsterås sn, Mönsterås bruk (utbyggnad),
1976-77**Lst:s dnr:** -**Ansvarig institution:** Riksantikvarieämbetet (Ölandskontoret)**Eget dnr:** 4070/75 (jfr 2242/76)**Ansvarig för undersökningen:** Hella Schulze**Fynd:** Ja Nej **Ekonomiskt kartblad:** 5G 5i, 5G 5j, 5G 6i, 5G 6j**Lägeskoordinater:** x6327 000 y 1540 400 och
1 mil åt NO

Landskap	Småland
Socken/Stad	Misterhult
Fornlämningsnummer	1 m fl
Fastighet/kvarter	Mönsterås bruk (Nygård, Siggehorva m fl)
Fornlämningstyp	Rösen, gravfält, sentida begravningsplatser, bebyggelseämningar m m
Undersökningsår	1976-77
Typ av undersökning	Flygfotografering, fosfatkartering, fornminnes-, byggnads- och vrakinventering
Dokumentationsmaterial	Rapporter (5 st), fotografier, inventeringsblanketter etc till dessa
Materiallista bifogas	Ja
Fyndlista bifogas	Nej
Ekonomisk karta eller stads/kvarterskarta bifogas	Ja (top karta)
Datering	Forntid - nutid
Resultaten har publicerats i: Kalmar län. Årsbok 1977 (s 113-114)	
Sammanställt av, namn och datum Hella Schulze 2004 12 20	

2007-07-20

Beskrivning (ex.: orsak till undersökningen, beskrivning av undersökningsområdet, undersökningens omfattning, sammanfattning av resultaten, fyndkategorier)

Inför en utbyggnad av sulfatfabrikten Mönsterås bruk gjordes åren 1976 och 1977 en rad inventeringar. Orsaken var att denna del av kusten fortfarande hade så orörd och värdefull landskapsbild. Ett av villkoren för utbyggnaden blev att få en samlad bild av de antikvariska värdena i området. Miljön runt bruket skulle komma att påverkas, dels själva utbyggnadsområdet, dels att vissa vikar och områden mellan öar och bruket skulle fyllas igen, liksom vägförbättringarna ut till fabriken och den ökande trafiken dit. Dokumentationsarbetet fördelades på tre parter så att RAÄ:s fornminnesinventering ombesörjde en ny inventering i området, RAÄ:s uppdragsverksamhet en flygdokumentation och fosfatkartering samt Kalmar läns museum en kulturhistorisk byggnadsinventering och sjöhistorisk utredning. Det var tänkt att alla dessa skulle vävas samman i en rapport vilket dock inte skedde. För kostnaden svarade Södra Skogsägarna AB.

Området som berördes var ca 8000 x 6500 m stort; från byn Torp utmed väg E22, ca 1 km norr om Mönsterås samhälle, och i V-form ca 1 mil mot nordöst inkluderande öarna Vällö, Bokö m fl. För flera av inventeringarna gjordes specifika avgränsningar inom detta område, då stora delar var skogbevuxna och inte bedömdes vara ha lika hög dignitet. Skogen bestod av blockrik tallbevuxen mo, flack eller med låga moränhöjder och den odlade marken huvudsakligen i den sydost-nordvästliga dalgången Hammarglo - Åserum. Tre byar, fiskelägen, ett antal ensamgårdar och torp finns inom området.

Vid fornlämningsinventeringen, utförd i två omgångar (augusti 1976 och november 1977) framkom 2 milstolpar, 1 grop med vall runt kanten, 9 torpgrunder övergivna efter 1941, samt ännu 1 husgrund, förutom en del andra iakttagelser, t ex bössflinta på åker.

Fosfatkarteringen november 1977 gjordes i fyra mindre områden, totalt 4 km². I alla fyra uppmättes så höga fosfatvärden (50 - 250 P-grader) att dessa bedömdes kunna indikera en eller flera forntida boplatser. Det största var område nr 3, "triangeln" i vinkeln från byn Torp mot Hammarglo och mot E22:an. Här mättes från 200 upp till mer än 250 fosfatgrader.

Flygdokumentationen i september 1977 baserade sig på de värden som läns museets byggnadsinventering framhållit i sin rapport. De byar som dokumenterades var byarna Hammarglo och Torp, fiskelägena Svartö och Vällö, ensamgårdarna Norrgård, Åserum och Nygård, de medeltida bebyggelse lämningarna på Källarholmen, samt dessas omgivande odlingslandskap. Därtill kom även herrgården Em och själva Mönsterås bruk. Karaktäristiskt är den flikiga skärgården med de låga tätt skogbevuxna öarna.

Den kulturhistoriska byggnadsinventeringen utfördes sommaren 1977 och var en totalinventering av sju områden: Nygård och Åserum, bägge pampiga större gårdar av gotisk typ; Hammarglo radby med sitt ålderdomliga odlingslandskap; byn Torp med mindre gårdar och malmbebyggelse; Siggehorva by, nu till stor del en större ensamgård; fiskebyn Svartö vid kusten med f d tullkontor, fyrpersonalbostäder m m; samt Vällö med bebyggelse av ålderdomlig karaktär för fisket som näring. Dessa områden bedömdes både efter sin bebyggelse och det omgivande kulturlandskapet. De karaktäristiska miljöerna har beskrivits och till varje fogats en historik.

Den sjöhistoriska utredningen, vilken hade som syfte ett samla arkiv- och muntliga uppgifter om förlisningar, vrak och andra lämningar under vatten, berörde främst den ca 300 m långa kuststräckan som utbyggnaden skulle göras på. Miljön bedömdes som mycket värdefull ur kulturhistorisk synvinkel då hela kusten vid Mönsterås sedan tidig medeltid (1100-1200-tal) utnyttjats för fiske, sjöfart, handel och skeppsbygge. Utöver vrak- och förlisningsuppgifter, vilka alla var från delar som inte omfattades av utbyggnaden, framkom uppgifter om strandningar, sjöfynd, ankringsplatser, sjöleder, skeppsvarv och begravningsplatser vid sjöolyckor.

2007-07-20

Stämplat:

Undersökning: Sm, Öjaby sn, Öjaby 4:12-15, 1977**Ansvarig institution:** Riksantikvarieämbetet**Ansvarig för undersökningen:** Eva Åhman**Ekonomiskt kartblad:** 5E 1g**Lst:s dnr:** 11.391-1752-77**Eget dnr:** 4680/77**Fynd:** Ja Nej **Lägeskoordinater:** x6309 122 y1435 030

Landskap	Småland
Socken/Stad	Öjaby
Fornlämningsnummer	60
Fastighet/kvarter	Öjaby 4:12-15
Fornlämningstyp	Gravfält
Undersökningsår	1977
Typ av undersökning	Förundersökning (antikvarisk kontroll)
Dokumentationsmaterial	Rapport,foto, kartutdrag
Materiallista bifogas	Ja
Fyndlista bifogas	Nej
Ekonomisk karta eller stads/kvarterskarta bifogas	Ja
Datering	Yngre järnålder
Resultaten har publicerats i:	-
Sammanställt av, namn och datum	Hella Schulze 2004 12 02

2007-07-20

Beskrivning (ex.: orsak till undersökningen, beskrivning av undersökningsområdet, undersökningens omfattning, sammanfattning av resultaten, fyndkategorier)

När Växjö kommun hösten 1977 grävde för ledningar i vägen mellan Växjö och Ör, vilken gick tvärs igenom gravfältet RAÅ 60, påträffades nya lämningar. RAÅ 60 utgörs av ca 90 gravar, de flesta stensättningar men även några högar och resta stenar. Det är beläget i tomtmark en bit söder om kyrkan i Öjaby och ca 100 m från stranden av Helgasjön. Det omges av bostadsbebyggelse.

Lämningarna utgjordes av en brandgrav (osäker) och ett kulturlager utmed en 70 m lång sträcka. Det sistnämnda utgjordes av mager jord med sot och kolfragment, var 0,3 m tjockt och låg ca 0,8 m under vägbanan. Den osäkra brandgraven, strax norr om kulturlagret, bestod av en stenpackning liggande på 0,3 meters djup, var 3,5 m i genomskärning och 0,4 m djup. I dess mitt fanns en 0,2 m djup grop med sotig sand, kol och fragment av brända ben. Tidigare undersökningar daterar gravfältet till yngre järnålder, troligen vikingatid.

(Inga fynd tillvaratogs, jordprovet som togs från kulturlagret har förkommit.)

2006-01-12

Stämplat:

Undersökning: Sm, Västerviks stad, Brunnsgatan, Storgatan,
Kv Adam 1 (fjärrvärmen)

Lst:s dnr: 11.391-1360-79

Ansvarig institution: Riksantikvarieämbetet (Ölandskontoret)

Eget dnr: 2873/79

Ansvarig för undersökningen: Jim Rudolfsson

Fynd: Ja Nej

Ekonomiskt kartblad: 7G 0j Västervik

Lägeskoordinater: x 6404 115 y 1549 640

Landskap	Småland
Socken/Stad	Västervik
Fornlämningsnummer	94
Fastighet/kvarter	Brunnsgatan, Storgatan, Kv Adam 1
Fornlämningstyp	Kulturlager
Undersökningsår	1981
Typ av undersökning	Antikvarisk kontroll
Dokumentationsmaterial	Anteckningar, fältritningar, foton, kartutdrag
Materiallista bifogas	Ja
Fyndlista bifogas	Ja, men fynden har troligen förkommit (eller ej tagits tillvara?)
Ekonomisk karta eller stads/kvarterskarta bifogas	Ja
Datering	1600-tal och senare
Resultaten har publicerats i: Sandell, Johan, 1987: Gamleby/Västervik, Medeltidsstaden 68, Riksantikvarieämbetet (nr 15A-B, 30 resp 14 på sid 37-38 och 43)	
Sammanställt av, namn och datum Hella Schulze 2006 01 12	

2006-01-12

Beskrivning (ex.: orsak till undersökningen, beskrivning av undersökningsområdet, undersökningens omfattning, sammanfattning av resultaten, fyndkategorier)

Inledning (lika för de fyra Västerviksrapporter som nu gjorts): Trots att fjärrvärmekontrollerna tillhör ett och samma Lst-dnr och RAÄ-dnr har vi valt att till viss del särskilja dem, detta av praktiska skäl då de är på olika ställen, gjorts av olika personer och ibland olika år. – I slutet av 1970-och början av 1980-talet lade kommunen genom Västerviks Värmeverk AB ner fjärrvärme i Västervik. Ca 2 m breda schakt, runt 1,3 m djupa, grävdes i gatorna. I stans centrum berördes då fornlämning RAÄ 94, ett kulturlager från medeltid -1800-tal. Länsstyrelsen förordade genom beslut 1979-05-29 antikvarisk kontroll för dessa arbeten. De pågick i flera år. Kontrollerna utfördes till en början av personal från Kalmar läns museum men genom en överenskommelse fr o m 1980 av RAÄ:s regionkontor i Borgholm (Ölandskontoret) i samråd med Kulbackens museum. – Ledningsarbetena hade från kommunens sida numererats etappvis för vart år, numreringen är i det antikvariska materialet är något osäker och har i regel inte angetts. – De kontroller för fjärrvärmerna som gjordes senare, åren 1982-83 (Hamngatan, Stora torget, Storgatan), finns redan avrapporterade i Riksantikvarieämbetets UV Hk rapportserie 1994-96. – Det är osäkert om med det som beskrivs som kulturlager menas ett avsatt lager eller en utfyllnad. Det är även svårt att, så här långt efteråt, vara helt säker på var vissa iakttagelser gjorts, möjligen kan ytterligare detaljstudier ge mer, kanske även valda C 14-analyser.

*

Denna antikvariska kontroll hösten 1981 berörde Brunnsgatan, med en avstickare åt Storgatan och likaså in på Kv Adam 1. Längst åt sydost, mittför Kv Bergens Lycka – alltså utanför gränsen på RAÄ 94 – kunde mycket riktigt inget kulturlager ses i schaktet, endast sterilt morängrus. I gatans nordvästra hälft, mittför Kv Residenset var lagren mycket omrörda p g a ett parallellt VA-schakt, endast i korsningen med Storgatan fanns ett par sträckmeter med bevarade kulturlager. I övrigt bestod profilen av gulbrun mo och vattenlagrat grus. I profilen på 2,0–12,5 m fanns två stora nedgrävningar. De tolkades som avfallsgropar med djurben, tegel och kritpipsfragment.

I Storgatan, i korsningen med Brunnsgatan, hade ett ca 10 m långt schakt öppnats och här sågs ett tydligt brandlager med ett tunt raseringslager i och ett ca 0,2 m tjockt avsatt lager under. Under detta fanns svämsand med ben och tunna myllinsler. Något senare på hösten fortsattes från Brunnsgatan denna sträcka utmed Storgatans östra sida (et 4/hö -81), ett schakt som sedan vek in mot Smugglaregränd. Detta hade redan lagts igen vid besiktningen då, men i ett litet stycke som stod öppet, mitt i Storgatan in mot Smugglaregränd, dokumenterades samma lagerföljd som nämnts ovan. Den, d v s de lager som kunde ses under en gammal vattenledning parallellt med schaktet, var totalt 0,25 m tjock. Över ledningen fanns påförd sand och asfalt.

Den avstickare av fjärrvärmerna som togs upp inne i Kv Adam 1 var något smalare, 1,5 m, än det ute i Brunnsgatan. Det 1 m djupa schaktet låg utmed gränsen till Kv Adam 6 (Krusentjernska gården). I det fanns bevarade kulturlager endast i den nordvästra schaktkanten. Stratigrafin bestod av makadam, sandblandad mylla med träflis, ett 2 cm tjockt kalkbrukslager (underlag till gårdsplan eller golv?), därunder tunna avsatta lager med mellanliggande fyllning, troligen tillkomna på 17-1800-talen. Därunder fanns ett kompakt lager med träflis och något mylla (lager 4). I dess topp fanns rikligt med djurben, yngre glaserat rödgods och kritpipsfragment. Det tolkades som att det bör ha avsatts under 1600-talet, dess botten troligen än tidigare. I detta schakt kunde i lagren ses det som kan tolkas som konstruktioner, bl a två brädor som ev kan ha tillhört ett golv, tegel och sten som ev kan ha varit fundament till ett trähus.

Man kan konstatera att vid dessa kontroller hösten 1981 i Brunnsgatan, Storgatan m fl tycks schaktet in i Kv Adam ha varit det mest intressanta. Inne under gårdsplanen (och det äldre gårdshuset) bör alltså lagren fortfarande ligga kvar relativt orörda. Genom fynden bedömdes lagren i Kv Adam 1 tillhöra tiden 1550-1650 samt yngre.

Inga uppgifter finns om att fynden skulle ha sänts till SHM för tillfällig förvaring innan fyndfördelning. Möjligen kan de ha förkommit, ev att de inte tagits tillvara efter fyndlistans upprättelse och fyndens beskrivning (detta är dock knappt troligt).

2006 01 11

Stämplat:

Undersökning: Sm, Västerviks stad, Kvarngatan, Brunnsgatan
(fjärrvärmen)

Lst:s dnr: 11.391-1360-79

Ansvarig institution: Riksantikvarieämbetet (Ölandskontoret)

Eget dnr: 2873/79

Ansvarig för undersökningen: Hella Schulze 1980,
Gunilla Wickman-Nydolf 1981

Fynd: Ja Nej

Ekonomiskt kartblad: 7G 0j Västervik

Lägeskoordinater: X 6403 850 Y 1549 650

Landskap	Småland
Socken/Stad	Västervik
Fornlämningsnummer	94
Fastighet/kvarter	Kvarngatan, Brunnsgatan, del av Bredgatan (fjärrvärmen)
Fornlämningstyp	Kulturlager
Undersökningsår	1980, 1981
Typ av undersökning	Antikvarisk kontroll
Dokumentationsmaterial	Anteckningar, dagbok, fältritningar, foton m m
Materiallista bifogas	Ja
Fyndlista bifogas	Ja
Ekonomisk karta eller stads/kvarterskarta bifogas	Ja
Datering	1500-1700-tal samt senare
Resultaten har publicerats i: Sandell, Johan, 1987: Gamleby/Västervik, Medeltidsstaden 68, RAÄ (nr 16 och 20 på sid 40-41)	
Sammanställt av, namn och datum Hella Schulze 2006 01 11	

2006 01 11

Beskrivning (ex.: orsak till undersökningen, beskrivning av undersökningsområdet, undersökningens omfattning, sammanfattning av resultaten, fyndkategorier)

Inledning (lika för de fyra Västerviksrapporter som nu gjorts): Trots att fjärrvärmekontrollerna tillhör ett och samma Lst-dnr och RAÄ-dnr har vi valt att till viss del särskilja dem, detta av praktiska skäl då de är på olika ställen, gjorts av olika personer och ibland olika år. – I slutet av 1970-och början av 1980-talet lade kommunen genom Västerviks Värmeverk AB ner fjärrvärme i Västervik. Ca 2 m breda schakt, runt 1,3 m djupa, grävdes i gatorna. I stans centrum berördes då fornlämning RAÄ 94, ett kulturlager från medeltid -1800-tal. Länsstyrelsen förordade genom beslut 1979-05-29 antikvarisk kontroll för dessa arbeten. De pågick i flera år. Kontrollerna utfördes till en början av personal från Kalmar läns museum men genom en överenskommelse från 1980 av RAÄ:s regionkontor i Borgholm (Ölandskontoret) i samråd med Kulbackens museum. – Ledningsarbetena hade från kommunens sida numrerats etappvis för vart år, numreringen är i det antikvariska materialet något osäker och har i regel inte angetts. – De kontroller för fjärrvärmerna som gjordes senare, åren 1982-83 (Hamngatan, Stora torget, Storgatan), finns redan avrapporterade i Riksantikvarieämbetets UV Hk rapportserie 1994-96. – Det är osäkert om med det som beskrivs som kulturlager menas ett avsatt lager eller en utfyllnad. Det är även svårt att, så här långt efteråt, vara helt säker på var vissa iakttagelser gjorts, möjligen kan ytterligare detaljstudier ge mer, kanske även valda C 14-analyser.

*

Troligen i samband med annat besök gjorde länsantikvarien, Bengt O H Johansson, vissa iakttagelser 1980-05-29 i det 2 m breda schakt som grävts för fjärrvärmerna i Brunnsgatan södra hälft längs Kv Paradiset. Ett sotlager kunde ses 0,5-0,6 m under markytan utmed Kv Paradiset 17 och in mot polishuset i sydost. Vid polishusets början (schaktet var igenfyllt mot sydost) sågs ca 0,7 m under markytan en gles kullerstenspackning, med ett mörkt sotbemängt lager ovanpå vari också fanns tegelbitar.

Det schakt som 1980-06-17 kontrollerades i Kvarngatan utmed Kv Paradiset 18 (dåv Domus varuhus) var ca 50 m långt (et 1). Troligen gick det också en bit "runt hörnet", d v s in på Bredgatan åt sydost. På den sistnämnda korta sträckan sågs under sentida gatkullersten och sättsand ett 0,55 m tjockt kulturlager med organiskt material, mörkare mot botten, innehållande bl a trä. Fiskfjäll sågs också. Därunder låg ett 5 cm tjockt lager kalkbruk, sedan 0,15 m gul lera med kol, 5 cm vit sand samt därunder ett 0,1 m tjockt svart kulturlager med fiskben i mängd. Under fanns grå sand. I schaktet i Kvarngatan, ungefär vid ingången till Domus, fanns en grop/nedgrävning, från ett 0,3 m tjockt fett svart kulturlager, grävd ner i det sterila gruset. I kulturlagret fanns insprängda skikt av kalkbruk, ben och tegel, i groppen trärester och ben. Kulturlager iaktogs även något längre åt nordost på Kvarngatan, här liksom tidigare, ca 0,3 under markytan. I korsningen Kvarngatan-Brunnsgatan iaktogs ett sotlager.

I april 1981 grävdes etapp 1a och b i Kvarngatan, d v s samma parti som ovan kontrollerades igen (uppgrävt igen eller liggande öppet över vintern?) samt sedan dess fortsättning mot sydväst. Det konstaterades att kulturlagret var tjockare i Kvarngatans mitt än mot Domus, det var 0,3-0,45 m och hade inslag av kalkblandad lera och sand. Det upphörde ett stycke mittför på Folkets hus' nordvästra gavel. Här hittades vid rensning (osäkert av vad) en pärla (glas?) och keramik. Här sågs också murrester på 2,4-2,8 m ut från Folketshus-gaveln, rester av en tegelmur till det gamla bryggeri (enligt fältanteckningarna, trol i schaktets södra sida) som legat här, likaså ett stolphål med trärester.

Fynden som tillvaratogs vid dessa schaktningar var glaserad och oglaserad keramik, brända ben, bränd lera, kritpipsfragment, flinta, fajans (trol imp Delft 1600-tal-1700-t 1:a hälft), järnspikar, järnfragment, glas, kol.

De ovannämnda schaktningarna har visat på ett så gott som sammanhängande kultur- och/eller brandlager i området runt Spötorget. Dateringen och utvärdering är dock osäker, huvudsakligen för att det är endast ledningsschakt. Hur långtgående analysen av materialet var i samband med projekt Medeltidsstaden är osäkert. Resultatet av denna kontroll bör dock vara värdefull för översikten av stadens olika kulturlager.

2006-01-16

Stämplat:

Undersökning: Sm, Västerviks stad, Varvsgatan (fjärrvärmen)**Lst:s dnr:** 11.391-1360-79**Ansvarig institution:** Riksantikvarieämbetet (Ölandskontoret)**Eget dnr:** 2873/79**Ansvarig för undersökningen:** Jim Rudolfsson**Fynd:** Ja Nej **Ekonomiskt kartblad:** 7G 0j Västervik**Lägeskoordinater:** x 6403 950 y 1549 910

Landskap	Småland
Socken/Stad	Västervik
Fornlämningsnummer	94
Fastighet/kvarter	Varvsgatan
Fornlämningstyp	Kulturlager
Undersökningsår	1980, 1981
Typ av undersökning	Antikvarisk kontroll
Dokumentationsmaterial	Anteckningar, fältritning, foton
Materiallista bifogas	Ja
Fyndlista bifogas	Nej
Ekonomisk karta eller stads/kvarterskarta bifogas	Ja
Datering	Medeltid-nutid
Resultaten har publicerats i: Sandell, Johan, 1987: Gamleby/Västervik, Medeltidsstaden 68, RAÄ (nr 17A-B på sid 45)	
Sammanställt av, namn och datum Hella Schulze 2006 01 16	

2006-01-16

Beskrivning (ex.: orsak till undersökningen, beskrivning av undersökningsområdet, undersökningens omfattning, sammanfattning av resultaten, fyndkategorier)

Inledning (lika för de fyra Västerviksrapporter som nu gjorts): Trots att fjärrvärmekontrollerna tillhör ett och samma Lst-dnr och RAÄ-dnr har vi valt att till viss del särskilja dem, detta av praktiska skäl då de är på olika ställen, gjorts av olika personer och ibland olika år. – I slutet av 1970-och början av 1980-talet lade kommunen genom Västerviks Värmeverk AB ner fjärrvärme i Västervik. Ca 2 m breda schakt, runt 1,3 m djupa, grävdes i gatorna. I stans centrum berördes då fornlämning RAÄ 94, ett kulturlager från medeltid -1800-tal. Länsstyrelsen förordade genom beslut 1979-05-29 antikvarisk kontroll för dessa arbeten. De pågick i flera år. Kontrollerna utfördes till en början av personal från Kalmar läns museum men genom en överenskommelse fr o m 1980 av RAÄ:s regionkontor i Borgholm (Ölandskontoret) i samråd med Kulbackens museum. – Ledningsarbetena hade från kommunens sida numrerats etappvis för vart år, numreringen är i det antikvariska materialet är något osäker och har i regel inte angetts. – De kontroller för fjärrvärmen som gjordes senare, åren 1982-83 (Hamngatan, Stora torget, Storgatan), finns redan avrapporterade i Riksantikvarieämbetets UV Hk rapportserie 1994-96. – Det är osäkert om med det som beskrivs som kulturlager menas ett avsatt lager eller en utfyllnad. Det är även svårt att, så här långt efteråt, vara helt säker på var vissa iakttagelser gjorts, möjligen kan ytterligare detaljstudier ge mer, kanske även valda C 14-analyser.

*

Detta schakt från hösten 1981 grävdes i Varvsgatan utmed Kv Sjökaptenen, utmed dess nordöstra sida, och ett kort stycke om hörnet in på Båtsmansgatan. Schaktets bredd var ca 1,5 m och djupet ca 0,9 m. Lagren som sågs var starkt omrörda av ledningsgrävningar, speciellt i profilen mot gatans mitt. I den mot kvarteret kunde på några kortare sträckor orörda lager ses. Dessa utgjordes av dock inte av kulturlager utan av naturliga, vattenlagrade material som grovt grus och ovanför det grå vattenlagrade mo i 0,5 m.

2006-01-16

Stämplat:

Undersökning: Sm, Västerviks stad, Torggatan, Kv Rådhuset**Lst:s dnr:** -**Ansvarig institution:** Riksantikvarieämbetet (Ölandskontoret)**Eget dnr:** -**Ansvarig för undersökningen:** Gunilla Wickman-Nydolf**Fynd:** Ja Nej **Ekonomiskt kartblad:** 7G 0j Västervik**Lägeskoordinater:** x 6404 095 y 1549 580 (a)
resp x 1604 035 y 1549 490 (b)

Landskap	Småland
Socken/Stad	Västervik
Fornlämningsnummer	94
Fastighet/kvarter	Torggatan (a) och Kv Rådhuset (b)
Fornlämningstyp	Kulturlager
Undersökningsår	1981
Typ av undersökning	Antikvarisk kontroll resp efterbesiktning
Dokumentationsmaterial	Anteckningar, foton, kartutdrag
Materiallista bifogas	Ja
Fyndlista bifogas	Nej
Ekonomisk karta eller stads/kvarterskarta bifogas	Ja
Datering	Medeltid - nutid
Resultaten har publicerats i: Sandell, Johan, 1987: Gamleby/Västervik, Medeltidsstaden 68, RAÄ (nr 18 på sid 44 resp nr 19 på sid 41)	
Sammanställt av, namn och datum Hella Schulze 2006 01 16	

2006-01-16

Beskrivning (ex.: orsak till undersökningen, beskrivning av undersökningsområdet, undersökningens omfattning, sammanfattning av resultaten, fyndkategorier)

a:

Vid en schaktning i Torggatan i Västervik för el- och teleledningar till en ny korvkiosk i Kv Fläsklösa gjordes på begäran av Televerket en antikvarisk kontroll. Sammanlagt undersöktes 11,5 m². Schaktet var endast 0,3 m brett och 0,5-0,7 m djupt.

I schaktet fanns grusfyllning men även antydning till ett mörkare lager med mylla. Detta innehöll tegelflis, slagg, sentida keramik (rödgoods med polykroma färger) och ben.

b:

I samband med denna kontroll besiktigades även en annan grävning som Televerket gjort, i Kv Rådhuset, men där schaktet redan var igenlagt. Det hade grävts bakom, d v s sydväst om, rådhuset. Telearbetarna hade grävt 0,7 m djupt, träffat på kulturlager, och plockat en del fynd men om det var i detta lager eller i grus kunde man inte säga. Intill schaktet och i dess yta låg en del skärvor av lerfat i polykroma färger, tegelbitar och ben.

(Det är osäkert om fynden tillvaratogs, ingen fyndlista finns, ej heller kopia på missiv att de skulle ha sänts till SHM för förvaring inför kommande fyndfördelning.)

2007-07-20

Stämplat:

Undersökning: Sm, Växjö sn/std, Kv Kvasten, Danneborg, 1970**Lst:s dnr:** -**Ansvarig institution:** Riksantikvarieämbetet (Ölandskontoret)**Eget dnr:** 2351/69**Ansvarig för undersökningen:** Kiki Johansson**Fynd:** Ja Nej **Ekonomiskt kartblad:** 5E 1h Växjö NO**Lägeskoordinater:** x6308460 y1437650

Landskap	Småland
Socken/Stad	Växjö
Fornlämningsnummer	152
Fastighet/kvarter	Kv Kvasten, Danneborg (alt Danaborgsområdet)
Fornlämningstyp	Stensättningar, husgrund m fl
Undersökningsår	1970
Typ av undersökning	Slutundersökning
Dokumentationsmaterial	Rapport, kartor, ritningar, fotografier
Materiallista bifogas	Ja
Fyndlista bifogas	Ja
Ekonomisk karta eller stads/kvarterskarta bifogas	Ja
Datering	Osäker
Resultaten har publicerats i:	-
Sammanställt av, namn och datum	Hella Schulze 2004 11 26

2007-07-20

Beskrivning (ex.: orsak till undersökningen, beskrivning av undersökningsområdet, undersökningens omfattning, sammanfattning av resultaten, fyndkategorier)

Sommaren 1970 undersökte Riksantikvarieämbetets och AMS' Ölandskontor 10-talet anläggningar, ingående i ett osäkert gravfält, i det blivande kvarteret Kvasten, Danneborg, nordöst om Växjö. Här skulle stadsplanen utvidgas för villabebyggelse. Området låg på en moränås i skogsmark, intill ett f d torp. Av anläggningarna torde 5-6 ha utgjort gravar.

Vid undersökningens början var endast RAÄ 152 registrerad, då som ett röse 11 m i diameter och 1 m högt, synligt. Därtill framkom närmast ovala stensättningar (A1, A3, A6) eller närmast rektangulära dito (A4, A5) samt en husgrund (A7) samt ytterligare ett par anläggningar (se nedan).

A2 visade sig egentligen vara en stensättning, där man nyttjat en bergsklack till att bli röselik, 14-15 m i diameter. De övriga stensättningarna var mindre - störst av dem var den ovala A3 med 10x3 m och den rektangulära A4 med 10x5 m. Endast A2 och A4:1, den sistnämnda kallad stenpackning, tycks ha haft begränsningar i form av en kantkedja. Fyllningarna kunde vara både glasa och mer täta och innehöll ofta skärvstenar, speciellt A2. Endast A1, A4, A4:1 samt A6 innehöll fynd som inte låg så ytligt utan bör ha tillhört anläggningen, den sistnämnda dock inga ben. Föremålsfynden utgjordes av slagg (speciellt i A4), bronsfragment, ring (av brons/koppar), knivblad, järnitar, kol, lerklining, delar av ox- och hästskor.

Utöver de ovan beskrivna anläggningarna framkom 2-4 sotgropar, alla under A4, vilka var 0,8-1 m i diameter, med kol, dåligt bränd lera och enstaka skörbrända stenar i fyllningen, samt en recent ca 6x15 m stor husgrund, troligen från 1800-talet. Denna undersöktes inte helt.

Enligt grävningssledaren bedömdes ingen av de undersökta anläggningarna 1970 som klart förhistorisk.

2007-07-20

Stämplat:

Undersökning: Sm, Växjö sn/stad, Kv Lejonet, 1977-78**Lst:s dnr:** 11.391-2335-76,
11.391-2174-76**Ansvarig institution:** Riksantikvarieämbetet**Eget dnr:** 6056/77 (jfr 5932/76)**Ansvarig för undersökningen:** Eva Åhman**Fynd:** Ja Nej **Ekonomiskt kartblad:** 5E 1h**Lägeskoordinater:** x6306 170 y1439 372

Landskap	Småland
Socken/Stad	Växjö stad
Fornlämningsnummer	170
Fastighet/kvarter	Lejonet 1
Fornlämningstyp	Kulturlager, stad
Undersökningsår	1977, 1978
Typ av undersökning	Förundersökning, slutundersökning
Dokumentationsmaterial	Anteckningar, ritningar m m
Materiallista bifogas	Ja
Fyndlista bifogas	Ja
Ekonomisk karta eller stads/kvarterskarta bifogas	Ja
Datering	1200-1800-tal
Resultaten har publicerats i: Hansson, Martin, 1997: Om biskopens stad och medeltidens landsbygd. Gårdar, åkrar och biskopens stad. 3000 år i Kronobergs län. Växjö. Åhman, Eva, 1983: Växjö. Medeltidsstaden 46. RAÄ. Åhman, Eva, 1983: Arkeologiska undersökningar 1973-83. Kronobergsboken 1983. Växjö.	
Sammanställt av, namn och datum Hella Schulze 2005 03 02	

2007-07-20

Beskrivning (ex.: orsak till undersökningen, beskrivning av undersökningsområdet, undersökningens omfattning, sammanfattning av resultaten, fyndkategorier)

Inför nybyggnation på en rivningstomt gjordes 1977 och 1978 arkeologiska undersökningar på stadstomten Kv Lejonet 1 i Växjö. Beställare var Växjö kommun. Kvarteret ligger centralt i staden och låg troligen en gång vid det medeltida torget, idag Stora torget. Öster om finns domkyrkan. År 1984 gjordes en undersökning i södra delen av kvarteret, på Lejonet 4.

Undersökningen år 1977 var en provundersökning vilken omfattade 100 m². Avsikten var att se om medeltida kulturlager eventuellt fanns kvar. Lämningar efter minst fyra olika bebyggelseskeden fanns representerade. De äldsta var troligen från 1600-talet, de yngsta från 1845, därtill fanns fynd från 1350 till nutid.

Vid undersökningen 1978 berördes 250 m². Det som påträffades här utgör, trots sin litenhet, större delen av det medeltida fyndmaterial som hittats i Växjö. Även brandlager, både äldre och från 1800-talets bränder, framkom. Få helt säkert medeltida fynd och endast ett tunt kulturlager som kunde dateras till medeltid påträffades. Det låg på tomtens lägsta parti. Under 0,6 - 0,8 m moderna fyllnadsmassor låg detta relativt homogena kulturlager, av sotig lätt kolbemängd jord. Tillsammans med ett lager med stora mängder skärvsten och järnslag (från 1600-talsässjan?) var det 0,5 - 0,8 m tjockt. Lagret och fynden visade att området troligen började bebyggas under 1200- eller 1300-talet.

Däremot fanns mer av byggnadslämningar från senare tider. En var en smedja från första hälften av 1600-talet, med bottenstenar (?) till en ässja och stolphål. Smedjan var 4 x 3,5 m, med väggar av otuktade stenar i två skift, högst ca 0,7 m höga. Stenarna var starkt skörbrända. Intill fanns en stensatt brunn, troligen från 1600 - 1700-talen och senare igenfylld med sten och tegel. Brunnens diameter var 1,2 m, dess djup likaså 1,2 m. I botten låg en fyrkantig stockram.

Vidare fanns i schaktet en källare från 1700-talet med rester av tunnvalv, byggd av stora tuktade stenblock, med ett stensatt golv och en trappa. Nordväst om källaren låg ännu en, en mindre. Den tycktes vara av mer primitivt slag och troligen äldre, möjligen från 1600-talet. Flera stolphål påträffades, bl a ett efter en mindre, snett stående stolpe. Så fanns också flera gropar, en rest av ett hus med träsyll samt ett stensatt dike, 1,5 m brett.

Fynden från undersökningarna utgjordes av brukskeramik från 1400 - 1800-talen, kritpipor, äldre fönsterglas, servisglas, mynt från 1600 - 1700-talen, dubbelkam av ben (1300-tal?, från det medeltida kulturlagret), brons- och kopparfragment, järnslag, textilfragment, ben, tegel. Bland keramiken från medeltid fanns t ex äldre rödgods och proto-stengods, det från 1600 - 1700-talen var huvudsakligen yngre rödgods. Även porslin, bl a några bitar ostindiskt, påträffades.

2007-07-20

Stämplat:

Undersökning: Sm**Ansvarig institution:** UV**Ansvarig för undersökningen:** Eva Åhman**Ekonomiskt kartblad:** 5E1h**Lst:s dnr:****Eget dnr:** 506/79**Fynd:** Ja Nej **Lägeskoordinater:** x 9726617 y 76409406

Landskap	Sm
Socken/Stad	Växjö
Fornlämningsnummer	RAÄ127
Fastighet/kvarter	Hovshaga, Stg 921 F
Fornlämningstyp	Röse
Undersökningsår	1979
Typ av undersökning	Totalundersökning
Dokumentationsmaterial	Manus, fältritningar, ärendehandlingar, anläggningsbeskrivningar, fyndlista, foton
Materiallista bifogas	Ja
Fyndlista bifogas	Ja
Ekonomisk karta eller stads/kvarterskarta bifogas	Ja
Datering	Yngre bronsålder
Resultaten har publicerats i: Arkeologi i Sverige 1979	
Sammanställt av, namn och datum Kerstin Forslund 2005-04-25	

2007-07-20

Beskrivning (ex.: orsak till undersökningen, beskrivning av undersökningsområdet, undersökningens omfattning, sammanfattning av resultaten, fyndkategorier)

Ett bronsåldersröse i Sm, Hovshaga.

Under sommaren 1979 undersöktes ett röse i Sm, Växjö, Hovshaga. För undersökningen svarade Riksantikvarieämbetets uppdragsverksamhet. Undersökningen kom till stånd p.g.a. anläggandet av en kyrkogård. Uppdragsgivare var Växjö kyrkliga samfällighet.

Totalt undersöktes en yta på 150 m².

Röset låg på sydöstra delen av en ås i en svag sluttning. Åsen var skogsbevuxen. Väster om åsen ligger slättmarker ned mot Helgasjön. Norr om röset ligger "Domfälle rör".

Väster om RAÅ127 är marken plan och röjd för odling. Det finns ett antal små odlingsrösen i området.

RAÅ127 utgjordes av ett röse som var 12 m i diameter och 1 m högt. Röset var övervuxet med mossa och torv. I centrum fanns en grop som var 1,5 m i diameter där avtorvade stenar stack upp. Stenarna var 0,1-0,3 m stora och rundade. Gropen som troligtvis var en plundringsgrop nådde ned till mon och hade troligtvis påverkat gravgömman.

Efter avtorvning mätte röset 12x13 m i diameter och var 0,6 m högt. Det bestod av rundade stenar, 0,1-0,5 m stora men mestadels 0,1-0,3 m stora. I botten påträffades några jordfasta block som mätte upp till ca 1,5 m, samt ett antal mindre stenar som mätte 0,8 m i diameter.

Centralt i röset fanns en mängd brända ben som låg spridda över en större yta. Dessutom påträffades ett bronsfragment och en keramikkoncentration.

F4 utgjordes av centralgraven. Runt gravgömman fanns det stenar som mätte 0,1-0,3 m i diameter. De låg i brun mo. Gravgömman mätte 2,5x2 m och var 0,45 m djup. I mitten av graven påträffades en koncentration av spjälad keramik. Fyndlagret var 0,15 m djupt.

I gravgömmans västra del och nära ett jordfast block låg ett öra till en kruka.

I anläggningens SÖ del påträffades en bit brons från en syl (per IV) eller en nål (per V-VI).

Under rösets centrala del framkom ett sotlager som innehöll fragment av ben samt kolbitar. Begränsningen på lagret var något diffus men ytan mätte ca 7x4 m.

I röset påträffades följande sekundärgravar:

F3 utgjordes av en sekundärgrav som på ytan var 0,45x0,4 m och 0,18 m djup. Anläggningen låg i norra delen av röset. Gravgömman bestod av brända ben och enstaka kolbitar som låg i den bruna mon bland 0,1-0,2 m stora stenar. I centrum på gravgömman påträffades en rund ten av brons i fyra delar.

F7 utgjordes av en stenkista som var placerad på centralgraven. Stenkistan bestod av en bottenhäll, 0,45x0,2 m och ca 0,08 m tjock. Det fanns två sidohällar, dels en i öster som mätte 0,45x0,2 m och var 0,6 m tjock och dels fanns det en i söder som mätte 0,25x0,29 m och var 0,8 m tjock. En takhäll som var romboidformad och mätte 0,45x0,25 m med en tjocklek på 0,8 m var placerad på en rundad sten (0,25 m stor). I kistan påträffades brända ben.

F9 utgjordes av en sekundärgrav som till viss del låg ovanpå centralgraven. Anläggningen bestod av keramik och ben på en yta som var 0,65x0,4 m stor. Fynden låg i ett lager med humös mo och stenar som mätte mellan 0,1-0,3 m.

På området togs 54 jordprover för fosfatanalys. Analysen visade på värden mellan 17 och 72 P^o.

Fynden som består av brända ben, keramik och bronsfragment, förvaras på Smålands museum.

Riksantikvarieämbetet

RAPPORTSAMMANSTÄLLNING

2007-07-20

--